

СХВАЛЕНО
Розпорядження голови
районної державної адміністрації
2017 № -од

РАЙОННА ПРОГРАМА
впровадження Української Хартії вільної людини в навчальних закладах
Гусятинського району на 2017-2020 роки

1. Паспорт програми

1.	Ініціатор розроблення програми	Відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади про розроблення програми	розпорядження голови обласної державної адміністрації від 31 травня 2017 року №329-од з даного питання
3.	Розробник програми	Відділ освіти райдержадміністрації
4.	Співрозробник програми	Гусятинський районний методичний кабінет
5.	Відповідальний виконавець програми	Відділ освіти райдержадміністрації
6.	Учасники програми	Відділ освіти райдержадміністрації, районний методичний кабінет, освітні заклади району
7	Термін реалізації програми	2017-2020 роки
8.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми	Районний бюджет, місцеві бюджети та бюджети ОТГ, інші кошти, які незаборонені чинним законодавством
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації програми, всього, у тому числі:	260, 0 тис. гривень

9.1	Коштів районного бюджету	72, 0 тис.гривень
9.2	Коштів місцевого бюджету та ОТГ	116, 0 тис.гривень
9.3	Інших коштів незаборонених чинним законодавством	72, 0 тис. гривень

2.Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована програма

Виклики сучасного суспільства ставлять перед системою освіти завдання виховати громадянина-патріота нової формації - ініціативну особистість продуктивно-діяльнісного типу, яка бачить перспективи своєї держави, готова відстоювати її інтереси.

Завдання сучасної системи виховання, які впливають із суспільних потреб сьогодення полягають у переорієнтації учнівської та студентської молоді, педагогічних колективів на гуманізацію виховання, створення умов для цілеспрямованого систематичного розвитку людини як суб'єкта діяльності, особистості, індивідуальності.

Серед сучасних гуманістичних тенденцій функціонування системи освіти можна виділити головну - орієнтацію на духовний розвиток особистості людини, ствердження первинності духовних і моральних цінностей.

Ініціативна група “Першого грудня” - об'єднання моральних і духовних авторитетів нації 8 грудня 2012 року представила Українську Хартію вільної людини - систему цінностей, які пропонуються авторами для ідентифікації сучасного українця в сучасному світі.

Автори Хартії пропонують 10 орієнтирів (цінностей) - напрямів праці та три принципи, за якими слід працювати кожному українцеві, щоб жити як “вільна людина у вільній країні”.

Основні тези Хартії:

- окреслено 10 духовних і моральних цінностей, які, на думку авторів, є визначальними для українського громадянина в сучасних умовах розвитку;

- названо три фундаментальні принципи (засади) застосування морально-етичних цінностей у власному житті.

Алгоритм системного застосування Хартії спирається на проведення 10 виховних заходів у розрізі кожної з цінностей щороку протягом 10 років навчання в школі, 4-5 років у професійно-технічному чи вищому навчальному закладі.

Назріла потреба розширити масштаби вивчення та застосування Української Хартії вільної людини для розробки методології викладання світоглядної системи цінностей майбутнього українця і мережі фахівців, які її будуть застосовувати на практиці. Ця система значно підсилить ефективність з впровадження Концепції Нової української школи, де пріоритетним напрямком є формування ціннісних ставлень і суджень, які

служать базою для щасливого особистого життя та успішної взаємодії з суспільством.

Для реалізації заходів, передбачених програмою, необхідні кошти місцевих бюджетів, а також інших джерел, що не суперечать чинному законодавству. Прийняття програми та залучення на її виконання коштів з районного бюджету сприятиме вирішенню зазначених вище проблем.

2. Визначення мети програми

Метою програми є створення методології застосування в навчальних закладах Гусятинського району системи духовних та моральних цінностей, закладених в Українській Хартії вільної людини, для формування майбутньої особистості (далі - система цінностей Української Хартії) та об'єднання в мережу фахівців, які будуть впроваджувати цю систему цінностей.

Мета програми відповідає пріоритетам розвитку району та Стратегії розвитку Гусятинського району на період до 2020 року.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, строки та етапи виконання програми

Розв'язання проблеми можливе шляхом реалізації районної програми впровадження Української Хартії вільної людини як системи духовних та моральних цінностей в навчальних закладах Гусятинського району на 2017-2020 роки.

Фінансове забезпечення програми передбачено здійснювати шляхом затвердження відповідних бюджетних призначень у межах наявного фінансового ресурсу місцевих бюджетів на відповідний бюджетний період.

Орієнтовний обсяг фінансування програми визначається щороку з урахуванням конкретних завдань та наявності коштів.

Відповідно до Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки, затвердженої Указом Президента України від 13 жовтня 2015 року № 380/2015, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 16 червня 2015 року № 641, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа" на період до 2029 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р, запропонована програма та розв'язання її проблем будуть упроваджені шляхом реалізації комплексу заходів відповідно до ресурсного забезпечення, підсилення духовно-моральної і громадянсько-патріотичної складових виховання дітей та молоді району при залученні педагогічних працівників, батьків.

Зазначена програма реалізовуватиметься протягом 2017-2020 років.

Програма не поділяється на етапи, оскільки заходи програми взаємодоповнюючі і не мають складної функціональної залежності один від одного.

Видатки, пов'язані з реалізацією завдань, потребують уваги та підтримки за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Ресурсне забезпечення програми

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Усього витрат на виконання програми (тис.гривень)				
	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	Разом
Обсяг ресурсів, усього, у тому числі:	52,5	62,5	67,5	77,5	260,0
районний бюджет	14,0	18,0	19,0	21,	72,0
Коштів місцевих бюджетів та ОТГ	24,5	28,5	29,5	32,5	116, 0
Інших коштів незаборонених чинним законодавством	14,0	18,0	19,0	21,0	72,0

5. Перелік завдань та результативні показники

Основними завданнями програми є:

- 1) визначення освітніх закладів району для апробації в навчальний процес застосування системи цінностей Української Хартії;
- 2) популяризація ідеї Хартії серед учнівської молоді;
- 3) сприяння популяризації художніх експозицій “Ікони Богородиці”: демонстрація в загальноосвітніх навчальних закладах Гусятинщини експозицій «Ікони Богородиці як намолені обереги громад Тернопілля» та “Чудотворні ікони України” на тему: “Богородиця боронить тернопільські громади та громади України” з метою розвитку духовності і християнської культури;
- 4) використання напрацьованого в 2013-2015 роках досвіду застосування Хартії у виховному процесі для впровадження його в окремих загальноосвітніх закладах району;
- 5) сприяння популяризації системи цінностей Української Хартії у районному методкабінеті та навчальних закладах Гусятинщини: відеозаписи, конспекти навчально-виховних заходів;
- 6) здійснення дидактично-методичного забезпечення реалізації програми;
- 7) популяризація у соціальних мережах навчально-виховних заходів;
- 8) участь у проведенні інтелектуальних випробувань щодо розкриття духовних і моральних цінностей у розвитку особистості на прикладах видатних українців чи знакових явищ у нашій історії;

- 9) участь у проведенні щорічного конкурсу на кращий навчальний захід, застосовуючи Українську Хартію вільної людини;
- 10) участь у проведенні щорічної олімпіади “Особистість: духовні та моральні цінності”;
- 11) сприяти організації діяльності клубів друзів Хартії у районі;
- 12) сприяти діяльності учнівських волонтерських груп реалізації цінностей Хартії;
- 13) залучати педагогів району до створення осередків вчителів, які застосовують систему формування духовних та моральних цінностей, закладених в Українській Хартії на Тернопільщині: формування 10 осередків викладання Хартії у загальноосвітніх навчальних закладах;
- 14) пропагувати методологію застосування системи духовних та моральних цінностей, закладених в Українській Хартії вільної людини, для викладання у навчальних закладах району;
- 15) участь у моніторингу з метою оцінювання ефективності впровадження заходів програми за 2017-2020 роки.

Виконання програми дасть змогу:

- 1) усвідомити учням через призму Української Хартії вільної людини первинність моралі та людської гідності при користуванні сучасними знаннями і законами;
- 2) створити методологію системного формування духовно-моральних знань для реалізації молодшої людини як успішної особистості в сучасному світі, спираючись на Українську Хартію вільної людини;
- 3) сформуванню групи педагогічних працівників, які у професійній діяльності застосовуватимуть систему формування духовних та моральних цінностей Української Хартії вільної людини;
- 4) розвивати такі риси характеру як оптимізм, енергійність, соціальний інтелект, вдячність, витримка, самоконтроль і допитливість тощо - на основі духовних цінностей, сучасне розуміння яких закладено в Хартії;
- 5) змінити пріоритетність в частини майбутніх громадян, а саме: утвердження переваги духовності, гідності, поваги до співгромадян та власної відповідальності за спільні дії на противагу споживацькому ставленню до оточуючого світу;
- 6) відновити у громадян району через освітні заклади правову та духовну культуру відповідальної особистості.

Напрямки діяльності та заходи програми

№ з/п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Строк виконання заходу	Виконавці та співвиконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), гривень у тому числі:				Очікуваний результат
						2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	
1.	Науково-просвітницька діяльність реалізації програми	1) проведення науково-практичних конференцій про роль духовних і моральних цінностей у розвитку суспільства в контексті Хартії	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	Районний бюджет; кошти місцевих бюджетів та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	1000 2000 1000	2000 4000 2000	2000 4000 2000	2000 4000 2000	утвердження в українця-громадянина духовних і моральних цінностей у контексті основних засад Української Хартії вільної людини; наукове обґрунтування важливості формування духовних і моральних цінностей; дослідження духовних здобутків

										відомих постатей району. <u>Результативні</u> <u>показники:</u> Проведення 3-х науково- практичних конференцій.
		2.Науково- практична краєзнавча конференція в Гусятинському у краєзнавчому музеї на тему: "Роль лідерів місцевих громад в історії нашого краю"	2017 рік	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет, краєзнавчий музей	Коштів не потребує	-	-	-	-	Результативні показники: видання збірника матеріалів досліджень учасників семінару
		3.Включення в плани методичних заходів	2017- 2020 роки	районний методкабінет	Коштів не потребує					Ефективне застосування вчителями принципів

		питання вивчення основних засад Української Хартії вільної людини								системного подання Української Хартії в навчально-виховному процесі.
		4.Проведення просвітницьких заходів у навчальних закладах району з метою популяризації Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	Районний бюджет Кошти місцевого бюджету та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	5000 8000 5000	5000 8000 5000	6000 8000 5000	6000 10000 6000	Результативні показники: проведення просвітницьких заходів (круглих столів, диспутів, тренінгів тощо).
		5.Проведення просвітницьких заходів у загальноосвітніх навчальних закладах району з метою популяризації	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	коштів не потребує	-	-	-	-	утвердження в суспільстві духовних і моральних цінностей у контексті 'основних засад Української Хартії вільної людини як

		Української Хартії вільної людини із залученням запрошених моральних авторитетів нації, письменників, громадських діячів								основи ідентичності Результативні показники: проведення просвітницьких заходів.
2.	Дидактично-методичне забезпечення реалізації програми	1. Участь в апробації різних форм навчально-виховних заходів вивчення і застосування української Хартії вільної людини у загальноосвітніх навчальних закладах району	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	коштів не потребує					реалізація в навчальних закладах району системи цінностей Української Хартії вільної людини Результативні показники: реалізація в навчальних закладах району системи цінностей Української Хартії вільної людини

		2.Сприяння створення осередків у загальноосвітніх навчальних закладах району щодо популяризації Української Хартії вільної людини на Тернопільщині	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	коштів не потребує	-	-	-	-	підвищення ефективності вивчення системи духовних і моральних
		3.Щорічне видання конспектів, відеозаписів та розміщення в соціальних мережах навчально-виховних заходів застосування Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	Районний бюджет; Кошти місцевого бюджету та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	2000 3500 2000	2000 3500 2000	2000 3500 2000	3000 5000 3000	Результативні показники: конспекти, відеозаписи навчально-виховних заходів щороку

		4. Проведення моніторингу оцінки ефективності навчально-виховних заходів з популяризації Української Хартії вільної людини у навчальних закладах	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	коштів не потребує						<u>Результативні показники:</u> щорічне проведення моніторингу
		5. Використання інноваційного методичного медіа-забезпечення вивчення Української Хартії вільної людини за напрацюваннями магістрантів, студентів Тернопільського	2017-2020 роки	Відділ освіти, РМК, загальноосвітні навчальні заклади	коштів не потребує	-	-	-	-		Результативні показники: Популяризація щорічного медіа-пакету портфоліо із записами проектів

		національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка								
3.	Інтерактивний інструментарій вивчення змісту Хартії	1.Популяризація у соціальних мережах моральних цінностей, зорієнтованих на Українську Хартію вільної.	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	Районний бюджет; Кошти місцевого бюджету та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	1000 1500 1000	1000 1500 1000	1000 1500 1000	1000 1500 1000	використання інтерактивного інструментарію для практичного використання змісту Хартії. <u>Результативні показники:</u> діючий сайт
4.	Популяризація цінностей Хартії через співпрацю та волонтерство	1.Залучення учнівської молоді та батьківської громадськості до клубу друзів Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	відділ освіти Гусятинської райдержадміністрації, районний методкабінет	кошти передбачені в розділі II пункт 4					громадських організацій до волонтерської діяльності 3 популяризації духовно-моральних цінностей Хартії <u>Результативні показники:</u> участь у створених клубах друзів
		2.Сприяння в організації	2017-2020	відділ освіти Гусятинської	Районний бюджет;	1000	1000	1000	1000	використання візуалізації та

		переїзних експозицій, відкритих уроків з метою популяризації цінностей Української Хартії вільної людини в школі	роки	райдержадміністрації, районний методкабінет	Кошти місцевого бюджету та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	1500	1500	1500	1500	духовного спадку Церкви для вивчення цінностей <u>Результативні показники:</u> проведення навчально-виховних заходів
5.	Практичне впровадження системи цінностей Української Хартії	1. Використання педагогічними працівниками у навчально-виховному процесі напрацювань 2013-2015 років - зразків навчально-виховних заходів з популяризації Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	районний методкабінет	коштів не потребує	-	-	-	-	виховання духовно зрілої особистості Результативні показники використання портфоліо та зразків конспектів уроків 2013-2015 років
		Участь у проведенні	2017-2020	Відділ освіти, РМК, освітні	Районний бюджет;	1000	2000	2000	2500	підвищення ефективності і

		інтелектуальних випробувань щодо цінностей Української Хартії вільної людини для учнівської молоді та педагогічних працівників	роки	навчальні заклади	Кошти місцевого бюджету та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	2000	3000	3000	4000	привабливості вивчення системи духовних і моральних цінностей <u>'Результативні показники':</u> реалізація заходів із врученням нагород переможцям
		3. Проведення навчально-виховних заходів у музеях, загальноосвітніх навчальних закладах з популяризації Української Хартії вільної людини	2017-2020 роки	відділ освіти райдержадміністрації	Районний бюджет; Кошти місцевого бюджету та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	1000	1000	1000	1500	підвищення ефективності і привабливості вивчення духовних і моральних цінностей <u>Результативні показники:</u> підготовка і проведення і навчально-виховних заходів
		3. Популяризація вивчення духовних та	2017-2020 роки	Відділ освіти райдержадміністрації, районний	Районний бюджет; Кошти	2000	3000	4000	4000	доведення до свідомості громадян

		моральних цінностей через засоби масової інформації.		методкабінет	місцевого бюджету та ОТГ; Інших коштів незаборонених чинним законодавством	4000 2000	5000 3000	7000 4000	7000 4000	•цінностей Української Хартії вільної людини <u>Результативні показники:</u> популяризації цінностей Української Хартії вільної людини
		4.Сприяти популяризації художніх експозицій "Ікони Богородиці як намолені обереги громад Тернопілля"та "Чудотворні ікони Тернопілля" на тему: "Богородиця боронить тернопільські громади та громади	2017-2020 роки	Відділ освіти райдержадміністрації,районний методкабінет	коштів не потребує	-	-	-	-	забезпечення розвитку духовності і християнської культури; використання духовного спадку Церкви <u>Результативні показники:</u> проведення заходів щодо популяризації художніх експозицій

		України"								
Всього:		260,0				52,5	62,5	67,5	77,5	

7. Координація та контроль за ходом виконання програми

Головним розпорядником коштів районного бюджету на виконання програми визначити відділ освіти районної державної адміністрації.

Координацію та контроль за ходом виконання програми здійснює відділ освіти районної державної адміністрації.

Виконавці інформують про хід і результати виконання заходів програми та надають пропозиції з удосконалення її реалізації відділу освіти районної державної адміністрації щороку до 08 січня впродовж терміну дії програми.

Узагальнену інформацію про хід виконання програми відділ освіти районної державної адміністрації щороку до 10 січня упродовж 2018-2021 років подає управлінню освіти і науки обласної державної адміністрації.

**Керівник апарату
райдержадміністрації**

О.Й.СЕМЕНЯК